

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
W Imię Boże! Za Wiarę i Ojczyznę!

Na sobotę, 25-go czerwca 1932 r.

Obłędne pomysły

Ciężki kryzys gospodarczy daje się we znaki wszystkim warstwom społecznym, gdyż jego nacisk tamuje niejako obieg krwi w naszym gospodarstwie społecznym, a przez to samo zagraża wszystkim członkom tego gospodarstwa.

Niestety wśród całej masy pomysłów, jakie w tym kierunku rodzą się dzisiaj w Warszawie przy zielonych biurkach, rzadko który pomysł można uważać za rozsądny, gdyż działanie rozsądku, który przecież choćby w niewielkiej ilości nawet w dygnitarskich głowach do pozłoty istnieć musi, zostało zupełnie zaciemnione przez jedyną, panoszącą się w kołach rządzących ideję wydostania pieniędzy za wszelką cenę, czy to drogą pożyczek choćby najbardziej parszywych, czy też drogą dorzynania tępcem kozikiem najszerszych warstw płatników podatkowych.

Aby nie być gołosłownymi, poruszymy dwie sprawy.

Obecnie przygotowuje się wprowadzenie do pociągów towarowych t. zw. hamulców zespolonych. Po przeprowadzeniu prób z różnymi systemami, zdecydowano się na system inż. Lipkowskiego, produkowany przez firmę Jourdain-Monneret w Paryżu. Koszt zastosowania tego systemu do 1/3 części naszego taboru towarowego wynosiłby imponująca suma **240 milionów złotych**. Ponieważ oblicza się, że skutkiem wprowadzenia hamulców zespolonych wydatki eksploatacyjne zmniejszyłyby się netto o **35 milionów** rocznie, zatem koszt tej inwestycji przy oprocentowaniu kapitału na 8 proc. mógłby być (w teorii!) pokryty w ciągu 10 do 12 lat.

A więc poto zaciąga się olbrzymią pożyczką 240 milionów zł., aby pozabawić pracy znowu kilkanaście tysięcy ludzi, pełniących służbę na pociągach towarowych, a za 10 w perspektywie będziemy mieli olbrzymi wzrost bezrobocia, nowe a olbrzymie długi zagraniczne, których oprocentowanie znowu obciąży nasz budżet czysto bierną pożyczką na długi szereg lat.

Złośliwi doczekują się tajemnicy podobnych pomysłów w analogii z wiadomościami o łapówkach, jakie suto rozsypywał Kreuger dla uzyskania monopolu zapalczanego w Polsce.

Drugi taki „nowoczesny” pomysł stanowi „powszechny obywatelski podatek komunalny”, który ma zostać w niedługim czasie wprowadzonym dla ratowania „radosnej twórczości” panów komisarzy rządowych i panów starostów w gminach miejskich i sejmikach powiatowych.

W myśl tego projektu do opłacenia tego podatku pociągnięci będą wszyscy, nawet ci, co nie posiadają koniecznych na utrzymanie życia dochodów, wolni byli od podatków bezpośrednich.

Ciągle prowokacje Gdańska

Postępowanie Gdańska w stosunku do Polski z każdym dniem staje się coraz to bardziej bezczelne. Jeszcze nie przebrzmiały echa bezczelnego protestu, wystosowanego przez Gdańsk przeciwko wpłynięciu polskiego okrętu wojennego do portu gdańskiego, a oto mamy już nowy wypadek prowokacyjnego stanowiska Gdańska.

Oto wbrew obowiązującym układom, które mówią, że sprawy zagraniczne Wolnego Miasta mogą być załatwiane wyłącznie przez rząd polski, senat gdański zaprosił do siebie flotę niemiecką.

Komisarz generalny R. P. w Gdańsku zażądał zatem wyjaśnień

od senatu W. M. Gdańska w tej sprawie.

Na powyższe zapytanie senat nie udzielił do dnia dzisiejszego wyczekującej odpowiedzi.

Zarówno fakt złamania obowiązujących przepisów, jak i postawa senatu gdańskiego w tej sprawie wywołała duże wrzenie na terenie Ligi Narodów w Genewie i Lozannie.

O faksje zaproszenia okrętów niemieckich do Gdańska rząd polski dowiedział się z zawiadomienia rządu niemieckiego, zgłoszonego na ręce polski w Berlinie, że niemiecka flota wojenna przy-

muje zaproszenie i przybędzie do Gdańska.

Jak donoszą z kół urzędowych niemieckich, rząd niemiecki, uważając zgłoszenie zawiadomienia o wizycie w Gdańsku w drodze przez Warszawę za formę dostateczną, wysłał okręty niemieckie do Gdańska, bez względu na to, czy rząd polski zawiadomił o tem Gdańsk czy też nie.

Dla zebranych w tej chwili w Lozannie dyplomatów europejskich otwiera się tu wdzięczne pole działania.

Wojna domowa w Niemczech

Wywołane przez ostatnie dekrety, przywracające legalność bojkotom hitlerowskim, wielkie rozgorzenie mas robotniczych w Niemczech znajduje wyraz w licznych demonstracjach, w czasie których dochodzi niejednokrotnie do krwawych starć.

Do starć takich między hitlerowcami a komunistami doszło w ostatnich dniach w wielu bardzo miejscowościach. Większe bóje krwawe miały miejsce w Hamburgu, Berlinie, Lipsku, Stuttgardzie, Moguncji, Monachjum i wielu innych miejscowościach.

Rumunja zwraca się do Ligi o pomoc

Dzienniki wiedeńskie donoszą z Bukaresztu, że Rumunja ma w najbliższym czasie zwrócić się do Ligi Narodów, by prosić o pomoc i pośrednictwo w sprawie uregulowania rumuńskich stosunków finansowych.

Oficjalne kroki Rumunii będą podjęte w tym kierunku w tych dniach.

Otwarcie Kongresu Eucharystycznego

We wtorek rozpoczął się w stolicy Irlandji, Dublinie, Kongres Eucharystyczny. Całe miasto jest udekorowane flagami o barwach papieskich i narodów irlandzkich. Na kongres przybyło ośmiu kardynałów i kilkuset biskupów. Z soboty na niedzielę, przez całą noc miasto było iluminowane, o północy zaś we wszystkich kościołach Dublina odprawiono uroczyste nabożeństwo.

Policja irlandzka nie dopuszczała do wywieszania przez mieszkańców miasta flag angielskich, zrywała je, zresztą wszystkie inne barwy państwowe były i są tolerowane.

Dziś przybył do Dublina specjalny wysłannik Ojca św., kardynał Lauri, który przywiózł od Ojca św. specjalne orędzie do odczytania na Kongresie, oraz wspaniały dar dla episkopatu irlandzkiego w postaci pięknego szczerozłotego kielicha mszalnego. — Na dworcu powitali kardynała arcybiskup Dublina, rząd irlandzki w komplecie z de Valerą na czele, oraz tłum publiczności.

WIZYTA FLOTY ANGIELSKIEJ W GDYNI.

Do portu wojennego zawinęła dnia 15 bm, eskadra wojennej floty angielskiej, złożona z 4 kontrtorpedowców. Dowódca eskadry angielskiej kom. Boyd złożył wizytę dowódcy floty wojennej R. P. kom. Unrugowi, poczem kom. Unrug rewizytował go na kontrtorpedowcu „Wiwian”. Na zdjęciu naszym widzimy kontrtorpedowca „Wiwian”.

W myśl tego projektu płacić podatek muszą wszyscy, według następującej skali:

1 500— 3 600	6 zł.
3 600— 4 800	8 „
4 800— 6 000	10 „
6 000— 7 800	12 „
7 800— 10 000	18 „
10 000— 14 000	24 „
14 000— 20 000	36 „
20 000— 30 000	50 „
30 000— 50 000	120 „
50 000— 100 000	300 „
100 000— 200 000	1000 „
ponad 200 000	2000 „

Tabela powyższa jest nadzwyczaj charakterystyczna, bo im kto ma wyższe dochody, tem mniejszy procentowo płaci od nich podatek.

Musi płacić np. biedak, posiadający jako „majątek” własną, choćby walącą się chałupinę o 3

ubikacjach i nie zresztą ponadto!... Musi płacić nawet bezrobotny, który nie figuruje z jakichkolwiek powodów! — w rejestrach np. funduszków bezrobocia, komitetów obywatelskich (!) lub innych instytucji „opieki społecznej”...

Ten nie praktykowany dotychczas w Polsce system rozłożenia podatków przede wszystkim na ludność najbiedniejszą, został spłodzony pod wpływem ideji o „kapitalizacji” wewnętrznej, którą nazywa „brygada gospodarcza” pojmując w swoisty sposób: biednemu odebrać od ust ostatni kawałek chleba bo i tak nie może skadać oszczędności, a za to ułatwić p. dyrektorowi kartelu odkładanie setek tysięcy złotych miesięcznie. Skutek zaś będzie ten, że p. Lwowski umieści je w niemieckim Amstelbanku na tydzień przed nowym bankructwem.

Dwutorowy obchód

dziesięciolecia przyłączenia Górnego Śląska

W ubiegłą niedzielę odbyły się w Katowicach uroczystości na cześć dziesięciolecia przyłączenia części Górnego Śląska w myśli decyzji Rady Ambasadorów do Polski. — Górny Śląsk w imieniu Polski objął gen. Szeptycki wkraczając do Katowic na czele dywizji wojsk polskich.

Obchód rocznicy odbywał się jednak bez należytej zgody wśród społeczeństwa polskiego, gdyż z jednej strony odbyła się typowa „galówka“ z udziałem ministra Boerner a tudzież miejscowych władz

cywilnych i wojskowych, a z drugiej strony olbrzymia manifestacja ludności śląskiej z udziałem bojownika o wolność Górnego Śląska senatora Korfantego i szeregu działaczy z całej Polski, który obecnie zajadają czarny chleb opozycji.

Mimo dwutorowości obchodu manifestacje wypadły wprost wspaniale, szczególnie okazałym był pochód zorganizowany przez senatora Korfantego, w którym wzięło udział dwieście różnych związków ze sztandarami. Pochód ten liczył przeszło 10.000 osób.

Bezczynność na konferencji w Lozannie

Konferencja w Lozannie, na której poraż niewiadomo już który, radzą państwa nad sprawą spłaty odszkodowań i długów wojennych, toczy się w atmosferze, nie rokuszącej żadnych nadzwyczajnych wyników. Między delegacjami poszczególnych państw toczą się tymczasem rozmowy, konferencje, dyskusje jako dopiero przedwstęp przed przystąpieniem do walnych narad.

Tymczasem delegacje poszczególnych państw zgłaszają swoje wnioski odnośnie zaradzenia złu. I tak delegacja angielska stoi na stanowisku całkowitego umorzenia odszkodowań, delegacja francuska wysuwa projekt, ażeby spłaty z tytułu odszkodowań odroczyć na czas kryzysu tj. mniej więcej na 2 lub 3 lata, zaś spłata po tym okresie miałaby być uzależniona od ustalenia zdolności płatniczej Niemiec. Wreszcie delegacje pięciu wielkich mocarstw, biorących udział w konferencji lozańskiej, oświadczyły, że spłata odszkodowań wojennych na czas trwania tej konferencji musi być bezwzględnie odroczone.

Brak przedwstępnych porozumień między delegacjami poszczególnych państw, odnośnie zagadnień, które poruszane są na konferencji, odbija się obecnie na toku prac w ten sposób, że konferencja skazana jest właściwie na beczynność.

Konferencja rozbrojeniowa też śpi

Konferencja rozbrojeniowa w Genewie również nie wykazuje żadnej intensywniejszej pracy. Znużone przeto taką beczynnością delegacje Szwecji, Norwegii, Danji, Holandji i Belgji złożyły wizytę przewodniczącemu tej konferencji, Hendersonowi, zapytując, kiedy będzie przerwana beczyn-

ność konferencji i wznowione obrady. Przewodniczący Henderson oświadczył, że prawdopodobnie obrady komisji głównej konferencji zostaną wznowione około 5-go lipca.

I ta więc konferencja toczy się w senniej atmosferze, a co do nadzwyczajnych jakichś rezultatów jej nie trzeba się ludzić.

Z MIĘDZYNARODOWYCH ZAWODÓW LOTNICZYCH.

W dniach 18 i 19 bm. odbywały się na lotnisku cywilnym w Warszawie Międzynarodowe Zawody Lotnicze przy udziale kilkunastu lotników polskich oraz przedstawicieli lotnictwa belgijskiego, czeskiego i jugosławiańskiego. Zawodom przyglądało się około 50.000 widzów. — Na zdjęciu widzimy trybunę widzów oraz krążące nad nimi samoloty.

„Tym opryszkom wszystko wolno!“

We wtorek wieczorem w Gdańsku na przechodzących ulicą Langgasse trzech polaków, którzy rozmawiali po polsku, napadło kilku umundurowanych hitlerowców i pobiło jednego z nich tak dotkliwie, że musiał udać się do lekarza. Policjant, który nadszedł w czasie zajścia, ograniczył się do stwier-

dzenia nazwiska jednego z hitlerowców, którego następnie uwolnił. Do jakiego stopnia awantury hitlerowskie obrzydły spokojnej ludności gdańskiej, świadczy fakt, że przechodnie, widząc zajście, głośno wyrażali oburzenie „den Lumpen ist alles erlaubt“ (tym opryszkom wszystko wolno).

O zimną krew i stanowczość działania

Od chwili objęcia rządów przez von Papena faktycznie między Polską w Niemczech zaczęła się wojna na siłę wytrzymałości nerwów, ale biada nam, gdyby nasza wytrzymałość nerwów, do której tak usilnie wzywa subwencjonowana czerwona prasa, okazała się brakiem siły i brakiem dobrze zorganizowanej woli polskiego społeczeństwa.

Niedawno odbyło się posiedzenie sejmowego Klubu B. B., który uważa się za esencję nie obradującego sejm, lecz napróżno oczekiwaliśmy od Sławka i jego

Klubu odpowiednio silnych oświadczeń w sprawie naszej polityki zagranicznej, a w szczególności w sprawie Gdańska. — „Wtajemniczeni“ powiadają, że Klub ten nawet nie może w tych sprawach mieć swego zdania, bo sprawami temi kieruje „centralna figura“, która nie lubi, gdy ktokolwiek wtrąca się do jej resortu.

Z przyjemnością konstatujemy, że jednak znalazł się Klub sejmowy, który się zajął tą sprawą i ogłosił bardzo mocną rezolucję, którą niedawno temu podawaliśmy. Był to nasz Klub Ludowy.

Nigdy nie uprawialiśmy polityki wytwarzania nastrojów wojennych, ale w każdym razie obowiązkiem naszym jest zwrócenie uwagi, że zupełne milczenie czynników rządzących, że beczynność rozproszkowanego szczególnie na Pomorzu społeczeństwa polskiego, nie jest oznaką dobrą, bo już najwyższy czas zaprzestać wzajemnego pożerania się dla celów partyjno-politycznych, najwyższy czas przebudzenia się ze snu, do którego ukłósały nas różne Lamoty, bo długi i twardy sen jest bratem śmierci — a my przecież chcemy żyć, chcemy żyć życiem całej niepodległej i zjednoczonej Polski.

300 milion. zaległości opłat socjalnych

Nieuniknionym następstwem akcji, zmierzającej w ostatnich latach do zwiększenia sum przeznaczonych na cele ubezpieczeniowe, mimo rosnących trudności gospodarczych, musiał być wzrost zaległości z tytułu opłat socjalnych. Same tylko Kasy Chorych miały z końcem r. 1930 — 100 milionów złotych zaległości, których ściągnięcie było bądź to niemożliwe, wobec likwidacji wielu zakładów pracy, bądź równałoby się zniszczeniu odnośnych zakładów pracy. Z końcem r. ub. łączna suma wszystkich zaległych opłat z tytułu ubezpieczeń społecznych wynosiła 300 milj. zł., wykazując tendencję do coraz większego wzrostu.

JERZY SZABLICA.

„Miasto zbrodni“ REPORTAŻ POWIEŚCIOWY

Weiss był człowiekiem zuchwałym, ale lekkomyślnym. Coprawda trudno było powiedzieć, że O'Hara zaryzykuje atak w biały dzień, na ludnej ulicy, niemal na oczach policji. Weiss wyjechał w godzinach południowych do urzędu podatkowego nieopancerzonym autem, w towarzystwie dwóch swych najlepszych strzelców. Na North Clark Street zrównała się z jego samochodem opancerzona limuzyna i sypnęła gradem kul z karabinów Thompsona. Gdy policja nadbiegła, limuzyna zniknęła już w naj-

38 bliższej poprzecznej ulicy, a Weiss był trupem. Jeden z jego przybocznych zmarł na miejscu, drugi w szpitalu. Szofer cudem ocalał.

Prokurator Stetson, omawiając ten krwawy dramat z kapitanem O'Connorem, zauważył, czyniąc aluzję do rozmowy z przed kilku miesięcy:

— Teraz pan już chyba ma dość dowodów na to, że nie przesadzałem...

— Powiedział pan raczej za mało — odrzekł O'Connor, zapalając papierosa. — To piekło!

Stalowe oczy prokuratora rozblęskły zimnym światłem.

— To tylko miasto zbrodni, biedne, nieszczęśliwe miasto, które musimy wyzwolić z pęt lotrów.

Wierzę w Boga, więc wierzę w zwycięstwo dobra nad złem.

Stetson był chlubnym wyjątkiem w gronie urzędników chicagowskich. Nieprzekupny i prawie bezkompromisowy, od dwóch lat prowadził zaciętą walkę z zorganizowaną zbrodnią i nie upadał na duchu, choć klęski były duże liczniejsze od małych sukcesów. Ale jego twarde włosy zupełnie posiwiały, zaś potężna postać przygarbiła się nieco pod ciężarem odpowiedzialności, jaką nakładał na nie nietyłe urząd, ile sumienie.

Pomocników, szczerze oddanych sprawie, Stetson miał niewielu. Pełne zaufanie żywił tylko do kapitana O'Connora, zastępcy szefa policji prohibicyjnej.

O'Connor zjednał sobie nieprzećiętny rozgłos swoją działalnością w Nowym Jorku i otrzymał to stanowisko mimo opozycji czynników chicagowskich. Zależny był jedynie od Waszyngtonu, a specjalne pełnomocnictwa umożliwiały mu nawet wkraczanie w pewnych wypadkach, w zakres działalności biura detektywów. Był to, aktualnie, obok Stetsona, najgroźniejszy wróg gangów.

— Bez wątpienia, prawo zatrzymuje kiedyś nad zbrodnią — rzekł O'Connor spokojnie. — Co do mnie, jestem rad, że mogę pomagać panu, aby to się stało jaknajrychlej.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Warunki niemieckiego ministra wojny

Armja niemiecka rozwija się w coraz szybszem tempie. Oprócz urzędowej organizacji Reichswehry, liczącej 190.000 ludzi, tudzież politycznej (Sturmo), mającej 150.000 ludzi, istnieją potężne oddziały hitlerowskie, zwane armja S.A. i S.S., która liczy przeszło 100.000 ludzi. Istnieją także inne organizacje, jak socjalistyczny Reichsbanner i związek byłych wojskowych Stahlhelm, które również liczą swych członków na setki tysięcy ludzi.

Widzimy więc, że całe Niemcy mają dzisiaj wygląd zbrojnego obozu, lecz mimo to krzyczą, że są rozbrojone, udają zawziętych paacyfistów i żądają rozbrojenia innych narodów.

Bardzo charakterystycznym pod tym względem jest wywiad niemieckiego gen. Schleichera, udzielony korespondentowi paryskiego czasopisma „Radio“.

— Panie ministrze — mówił dziennikarz francuski — prasa francuska uważa pana za zwolennika dyktatury wojskowej w Niemczech.

Schleicher: Nie podobnego. — Każdy dyktator, który opiera się tylko o siłę zbrojną, musi w końcu upaść, jak się to wymownie okazało na hiszpańskim przykładzie Primo de Rivery.

O stosunkach niemiecko-francuskich wyraził się gen. Schleicher w następujący sposób: Jesteśmy gotowi do zawarcia z Francją jak-najbliższego porozumienia gospodarczego, lecz ze swej strony stawiamy pewne warunki, a to:

1) Zwolnienie Niemiec od zarzutu odpowiedzialności za wywołanie wojny wszechświatowej;

2) zupełne anulowanie odszkodowań wojennych;

3) zrównanie praw co do zbrojeń wojennych pomiędzy Francją a Niemcami.

Gdy zostaną wypełnione te warunki, mówił dalej Schleicher, naród nasz poczuje się na zupełnie równej stopie z narodami, które odniosły zwycięstwo na wojnie.

— Więc pan minister — ciągnął dalej dziennikarz — żąda uzbrojenia Niemiec?

— Bynajmniej. Przeciwnie, żądamy rozbrojenia Francji i rozbrojenia innych naszych sąsiadów. Tylko w tym wypadku, gdyby nasi sąsiedzi nie chcieli się rozbroić, żądaliśmy i my również prawa do zbrojenia się.

— Pomiedzy warunkami współpracy z Francją nie wymienił pan sprawy korytarza gdańskiego

— Sprawa ta — odpowiedział gen. Schleicher — dotyczy tylko Niemiec i Polski, a my żądamy od Francji, aby się przestała interesować tą sprawą.

— Słowem, panie ministrze — zakonkludował francuski dziennikarz — Niemcy pragną wywołać wojnę z Polska?

Tutaj udał gen. Schleicher duże oburzenie, zapewniając francuskiego dziennikarza o pokojowym usposobieniu narodu niemieckiego, który pragnie w pokoju pracować nie tylko dla samego siebie, ale dla dobra całej ludzkości. Zapomniał jednak ten generał, będący reprezentantem czystego hitleryzmu w junkierskim rządzie von Papena dodać, że publicznie głoszony program Hitlera zawiera takie rzeczy jak zdobycie naszych i to zupełnie pustych obszarów ziemi w Europie przez doszczętne wymordowanie ludności zdobytych krajów, podobnie jak to czynili w średnich wiekach margrabiowie brandenburscy w odniesieniu do plemion słowiańskich nad Wezora, Odrą, a także i nad Wisłą.

Olbrzymie manifestacje hitlerowskie, jakie się odbyły w ubiegłą sobotę i niedzielę w Gdańsku, na które polska prasa stanowczo za mało zwróciła uwagi, dowodzą zupełnie jasno, że uwaga francuskiego dziennikarza jest logiczną. Niemcy dążą do rozerwania sojuszu francusko - polskiego, chcą uzyskać neutralność Francji w sprawie zachodnich granic Polski, aby zgniebić najpierw Polskę, a dopiero później rzucić się na zachodniego sąsiada.

Jak przetrwać kryzys?

Czy budżet domowy może ulec dalszej redukcji? — Owszem, — jeśli zamiast ciągłych naprawek obuwia dla rodziny, sprawimy sobie obcasy gumowe BERSON, które są tańsze i trzechkrotnie trwalsze od najlepszej skóry.

Używajcie podeszew gumowych OKMA. Są one o wiele tańsze a przytem trzechkrotnie trwalsze od skóry, elastyczne w chodzeniu i nieprzemakalne.

Korytarz polski do Morza Czarnego

Fantastyczne brednie o porozumieniu rosyjsko-ukraińskim

W Paryżu sensacyjne pogłoski polityczne, które mimo ich fantastycznych pozorów notujemy z obowiązku sprawozdawczego.

Wybitny członek kolonji rosyjskiej w Paryżu i Londynie otrzymali ostatnio anonimowe memorandum, dotyczące rzekomego porozumienia rosyjsko-ukraińskiego.

W myśl tego porozumienia, w którym ze strony Ukrainy występują jako przedstawiciele t. zw. ukraińskiej republiki ludowej, generał służby ukraińskiej Salski, zaś ze strony rosyjskiej gen. Müller, następca Kutjepowa, oraz gen. Bogajewski, główny ataman kozacki na emigracji, zawarte zostało przymierze wojskowe rosyjsko-ukraińskie i przymierze ugodowo-polityczne.

Umowie tej ma patronować rząd polski (!!) i dotyczyć ma utworzenia niezależnego państwa ukraińskiego, jako państwa buforowego między Polską a przyszłą Rosją.

Granice Polski zostaną te same, republika ukraińska otrzymać ma granice „etnograficzne“ według umowy

rosyjsko-ukraińskiej, zawartej w Kijowie w r. 1918. Emigranci rosyjscy za pomoc wojskową godzą się na wyodrębnienie Ukrainy ze składu państwa rosyjskiego.

Najejawkszym momentem tego fantastycznego memorandum jest rola Odessy, która ma być wolnym miastem podobnie jak Gdańsk i służyć jako dostęp Polski do Morza Czarnego. W tym celu ma być utworzony na terenie nowej Ukrainy specjalny korytarz polski, podobny do Pomorza.

Ciekawe jest, że przeciwko temu memorandum, które miało zostać podpisane 27-go października ub. roku, a zatwierdzone na tajnym posiedzeniu ministrów ukraińskiej republiki ludowej (!) w dniach 3 do 5 stycznia br. występują te grupy ukraińskie, które nastawione są dzisiaj wrogo przeciw Polsce. Większość zwolenników hetmana Skoropadzkiego wypowiada się również przeciwko umowie, zaś ze strony rosyjskiej nie chcą jej przyjąć socjal-rewolucjoniści, część Milukowców oraz nieliczni zwolennicy wielkiego księcia Cyryla.

Kodeks karny.

Komisja kodyfikacyjna kończy prace nad projektem nowego kodeksu karnego, jednolitego dla całego państwa. Projekt zostanie jeszcze przerobiony w ministerstwie sprawiedliwości. W sferach rządowych istnieje zamiar do wykończenia prac ministerjalnych przed październikiem, to jest przed zwołaniem sesji sejmowej. Projekt zostałby ogłoszony w formie dekretu Prezydenta.

Walki muzułmańsko-hinduskie w Bombaju (Indie).

Od kilkunastu dni toczą się w Bombaju i przyległych prowincjach zacięte i krwawe walki pomiędzy ludnością hinduską a muzułmańską, które pociągają za sobą liczne ofiary w ludziach. Do tej pory w walkach tych zginęło przeszło 200 osób, przeważnie z pośród hindusów.

Na zdjęciu: posterunek złożony z żołnierzy angielskich i hinduskich przed zdemolowanym sklepem. Na ulicy leżą zwłoki zamordowanego hindusa.

Urządzenie zdemolowanego sklepu wyrzucone przez muzułmanów na ulice i podpalone.

* CZY MOŻNA PRZYSPIESZYĆ NADEJŚCIE LEPSZYCH CZASÓW? Nad pytaniem tem zastanawiają się miljonowe rzesze Ludu polskiego, do lepszych czasów każdy dziś wzdycha.

A kiedy nastąpić może ta zmiana ku lepszemu? Odpowiedź na to pytanie dać możecie sami, i to odpowiedź w czynie. Im prędzej wieś polska będzie należycie zorganizowana, im prędzej uświadomienie swej mocy i potęgi przeniknie wieś polską i cały lud pracujący, tym wcześniej przyjdą lepsze czasy.

To uświadomienie, a zatem i przyspieszenie nadejścia lepszych czasów, niesie Wam dobra gazeta, jaką jest „Gazeta Grudziadzka“.

Czasy, jakie obecnie przeżywamy, kiedy to oczekuje się doniosłych rozstrzygnięć czy to w dziedzinie politycznej, czy to gospodarczej, nakładają na Was obowiązki pilnego śledzenia za wszelkimi posunięciami, by wiedzieć, jak przeciwstawić i zaradzić złu, jakie jeszcze może Was dotknąć.

Tylko zorganizowany front rolnika i robotnika może przyspieszyć moment, w którym takie wypadki, jak w Lubli i w Łapanowie, będą nie do pomyślenia.

Pamiętajcie więc, by w tym ważnym czasie nie pozostać się bez dobrej orędowniczki wszelkich wiadomości i informacji, to jest bez „Gazety Grudziadzkiej“.

Zapisujcie więc „Gazetę Grudziadzka“ na III-ci kwartał br. by potem nie narażać się na przerwę w otrzymywaniu gazety.

Radjoprogram z Warszawy.

Niedziela, 26. 6.: 10.00 nabożeństwo z Poznania; 11.35 odczyt misyjny p. t. „Misyjna akcja samarytańsko-medyczna“; 12.15 i 13.10 poranek muzyczny; 12.55 „Drogi rozwoju prawodawstwa pracy“; 14.00 „Czy mydło jest potrzebne“; 14.15 pieśni; 14.30 „Uprawa truskawek i poziomek“; 14.50 utwory na klarnet; 15.05 „Pielęgnowanie roji po obsadzeniu“; 15.40 audycja dla dzieci: 1) „Co się dzieje na świecie?“, 2) feljton: „Pożegnanie szkoły“; 17.00 koncert; 18.00 wiadomości przyjemne i pożyteczne; 18.20 koncert orkiestry 36 p.; 19.35 skrzynka poczt. techniczna; 20.00 tr. z Krakowa zapalenia Ogniska Harcerskiego; 20.30 i 21.10 koncert; 20.55 „Szaleństwo szczytów“; 22.00 wiadomości sportowe; 22.05 i 22.50 muzyka tan.

Poniedziałek, 27. 6.: 12.45 13.35 i 15.10 muzyka z płyt gramofon.; 17.00 muzyka lekka; 18.00 „Paradoksy techniki“; 18.20 muzyka taneczna; 19.35 prasowy dziennik radjowy; 19.45 skrzynka pocztowa rolnicza; 20.00 koncert europejski z Holandji; 22.55 muzyka tan.

Wtorek, 28. 6.: 12.45 13.35 15.10 i 15.40 muzyka z płyt gramofon.; 16.40 przegląd czasopism kobiecych; 17.00 koncert symfoniczny; 18.00 „O skarbach w ziemi ukrytych“; 18.20 muzyka lekka; 19.35 prasowy dziennik radjowy; 19.45 wiadomości bieżące rolnicze; 20.00 i 21.10 koncert popularny; 20.55 feljton: „Śląsk w literaturze polskiej“; 22.00 i 22.50 muzyka taneczna.

Place górników w Polsce.

Place, pobierane przez górnika polskiego są niezwykle niskie. Poucza o tem zestawienie plac dziennych, pobieranych przez górników w różnych krajach (w markach): Stany Zjednoczone 35,54, Anglja 9,22, Niemcy 9,95, Francja 6,14, Czechosłowacja 6,52, Polska 4,10. Placa polskiego górnika jest 9-krotnie niższa od płacy robotnika w Stanach Zjedn., prawie 2 i pół razy mniejsza od płacy robotnika niemieckiego, a trzeba wziąć pod uwagę, że górnik należy w Polsce do robotników lepiej płatnych.

NAJCIEKAWSZE Z DNIA

Z Polski.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY LOTNICZE

W zeszłą sobotę i niedzielę na lotnisku w Warszawie odbyły się międzynarodowe zawody lotnicze, w których uczestniczyli lotnicy kilku państw. Z lotników polskich w zawodach brało udział wielu naszych asów lotnictwa z kpt. Orlińskim na czele.

Brawurowym ewolucjom powietrznym przypatrywało się około 50 tys. widzów.

LOPP MA 700 TYSIĘCY CZŁONKÓW

Według sprawozdań Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w roku bieżącym ilość członków tego związku wynosi 700.000.

WŁAMANIE DO BAZYLIKI KATEDRALNEJ WE WŁOCŁAWKU.

W nocy z poniedziałku na wtorek dokonano włamania do bazyliki katedralnej we Włocławku. Złodzieje weszli przez okienko do kruchty głównego wejścia i poczeli rozbijać skarbonki, gdzie znajdowały się drobne datki, ofiarowane przez wiernych. Po rozbiciu trzech skarbonek i wyjęciu z nich pieniędzy, usilowali włamywacze oderwać miedzianą blachę z chrzcielnicy.

Z katedry wtargnęli złodzieje do zakrystji, gdzie pootwierali wszystkie szuflady, zabierając 87 zł gotówki. W zakrystji kanonickiej wyjęli ze szafek kielichy schowane w futerałach i porozrzucał je wokół, niszcząc jeden z nich i łamiąc go na drobne części. Żadnego jednak z kielichów nie zabrali.

Po dokonaniu świątokradztwa, złoczyńcy wyszli oknem od strony Wisły. Policja jest już na tropie sprawców.

HURAGAN ZERWAŁ DACHY Z 66 DOMÓW.

Na terenie gminy Ostrowice na Wileńszczyźnie szalała burza, połączona z huraganem. We wsiach Narejki, Wiślinka, Baranice, Tomaszowice, Uzdry, Michałowice, Werdyńce i Wiśniowce, huragan zerwał z 66-ciu domów dachy, powywracał drzewa i parkany. Od uderzeń piorunów spłonęły 3 budynki.

JAK RABIN OSZUKAŁ WŁADZE KOLEJOWE.

Rabin Engler ze Sosnowca, wydając zamaż córke, zaprosił na wesele gości z całego kraju. Pragnąc im jednakże zaoszczędzić kosztów podróży, zadeklarował u władz religijny zjazd w Sosnowcu.

Władze udzieliły 50 proc. zniżki przy powrotnej drodze z Sosnowca. Rabin obdarzał kartami ulgowymi nie tylko gości swoich, ale i miejscowych kupców, którzy jeździli w sprawach handlowych.

Czy władze pociągnęły oszusta do odpowiedzialności, tego niewiadomo. Chyba żydzi, mimo, że są podporą sarnacji, nie mogą być bezkarni.

KONCERT PADEREWSKIEGO PRZEZ RADJO.

W sobotę dnia 25 bm. wystąpi w Paryżu Ignacy Paderewski z koncertem, którego program wypełnią utwory Chopina. Koncert ten transmitowany będzie z Paryża drogą kablową przez wszystkie polskie radiostacje dla radiosłuchaczy w całej Polsce.

Koncert rozpocznie się prawdopodobnie o godz. 3-ciej popołudniu i potrwa około 2-eh godzin.

KOWALSKI NA URLOPIE WIEZIENNYM.

Skazany na karę trzyletniego więzienia za uprawianie czynów niemoralnych, głowa kościoła marjawickiego, Kowalski, wniósł prośbę do Ministerstwa Sprawiedliwości o odroczenie odbycia kary rzekomo z powodu złego

stanu zdrowia. Prośba została zatwierdzona przychylnie i odbycie kary odroczone do 1 listopada br.

Ze świata.

POLSCY ROBOTNICY FABRYCZNI PRZENOSZENI NA ROLĘ.

Staraniem francuskiego Czerwonego Krzyża około 800 robotników polskich, pozbawionych pracy we Francji, przeniesionych wraz z rodzinami zostało z Lens do departamentu Jura w charakterze robotników rolnych.

Jest to próba rozwiązania częściowego kwestji bezrobocia przez przesiedlanie pracowników przemysłowych na rolę.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES EUCHARYSTYCZNY.

W poniedziałek rozpoczął się w Dublinie w Irlandji 31-szy międzynarodowy Kongres Eucharystyczny. Kongres oficjalnie rozpoczął się w środę dnia 22 bm. a zakończy się w niedzielę 26 bm. Na kongres ten zjadają się olbrzymie masy ludności katolickiej ze wszystkich zakątków globu ziemskiego.

Z Polski na Kongres ten wyjechała pielgrzymka w ilości 130 osób. Pielgrzymkę prowadzi J. E. Ks. Biskup Kardynał Hlond oraz biskupi Okoniewski, Szelażek i Przeździecki.

Ojciec św. Pius XI z okazji Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Dublinie przesłał przez kardynała, legata dla katedry, dar papieski w postaci drogiego kielicha mszalnego, wykonanego w złocie i srebrze w stylu barokowym. Na kielichu tem upamiętniono uroczystość w dedykacji, podyktowanej przez ofiarodawcę.

EPIDEMJA TYFUSU I CZERWONKI NA UKRAINIE SOW.

W Starym Konstantynowie i Zwiatulu na sowieckiem Podolu rozszerzyła się epidemia czerwonej i tyfusu brzuszego. Około 60 wsi w liczbie 15 tysięcy osób choruje.

Jedną z przyczyn tej nagminnej epidemji jest brak cukru i herbaty. Chłopi piją od dłuższego czasu surową wodę. Szpitale są przepełnione i już dawno przestały przyjmować nowych chorych, z których wielu dogorywa pod drodze.

NOWY LOT NIEUSTRASZONEGO UCZONEGO.

Sławny profesor belgijski Piccard, który już raz dokonał śmiałego lotu na balonie w strefy powietrzne dotychczas przez człowieka niezdołyte, robi końcowe przygotowania do nowej podniebnej podróży.

Balon jak i kulista gondola, w której uczeni będą przebywać w czasie lotu, zostały bardziej udoskonalone, tak, że prof. Piccard ma nadzieję osiągnięcia jeszcze większej wysokości, niż podczas pierwszego jego lotu.

Drugi ten lot obędzie się prawdopodobnie w początkach lipca br.

Obieg pieniędzy spadł o blisko 100 milionów.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, całkowity obieg pieniężny w Polsce wynosił na dzień 31 maja br. 1.360,2 milj. zł., wobec 1.459,7 imlj. na dzień 31. 12. ub. r. Zmniejszenie obiegu wynosi przeto w ciągu 5-ciu miesięcy 99,5 milj. zł. Obieg biletów Banku Polskiego spadł w porównaniu ze stanem z dnia 31. 12. ub. r. z 1.218,3 na 1.102,9 milj., natomiast obieg bilonu srebrnego podniósł się ze 165,5 milj. na 179,7 milj., a bilonu innego z 74,6 milj., na 76,3 milj. zł. tan biletów zdawkowych utrzymał się na niezmiennym poziomie 1,3 milj. zł.

Sprawy organizacyjne Stronnictwa Ludowego

KOMUNIKAT ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO W LUBLINIE.

Z dniem 15 czerwca br. Sekretariat Wojewódzki Stronnictwa Ludowego w Lublinie przeniesiony został do nowego lokalu przy ul. Kościuszki nr. 7, m. 14. Korespondencję prosimy kierować na nowy adres.

Sekretariat czynny jest codziennie od godziny 8-mej do 3-ciej po południu oprócz niedziel i świąt.

Zebrań władz powiatowych: Zarząd wojewódzki w Lublinie prosi Zarządy Powiatowe Stronnictwa Ludowego woj. lubelskiego o zawiadomienie o terminach posiedzeń Zarządów Powiatowych, na które to posiedzenia będzie ewentualnie delegował w swoim imieniu przedstawicieli.

Terminy statutowych Zjazdów Powiatowych winny być też komunikowane uprzednio Zarządowi Wojewódzkiemu w Lublinie.

Korespondencja: Wszelka korespondencja w sprawach organizacyjnych prosimy kierować do Sekretariatu Wojewódzkiego w Lublinie.

Prezes: Tomasz Czerniecki, poseł.

SEKRETARJATY STRONNICTWA LUDOWEGO.

Kielce. W Kielcach przy ul. Lipowej nr. 20 (wejście od podwórza w końcu domu frontowego) Stronnictwo Ludowe otworło Sekretariat Wojewódzki. Sekretariat jest czynny narazie w każdy wtorek w godzinach urzędowych. W Sekretariacie są załatwiane sprawy organizacyjne, administracyjne, ziemskie, skarbowe, sądowe i inne — w obecności posłów Stronnictwa Ludowego.

Brasław. Sekretariat Powiatowy mieści się w mieście Widze przy ul. Wileńskiej nr. 21. Członkowie Stronnictwa Ludowego otrzymują porady bezpłatnie.

Płock. Sekretariat Stronnictwa Ludowego i Związku Zawodowego Rolników mieści się przy ul. Sienkiewicza nr. 37.

Kto wygrał w loterję?

W pierwszym i drugim dniu ciągnięcia II klasy 25-tej polskiej loterii państwowej główne wygrane padły na numery następujące:

I-szy dzień ciągnięcia.				
30.000 zł nr.:	75183.			
1.000 zł nr.:	19390.			
500 zł nr.:	127909	131342.		
400 zł nr.:	48747	51574	53785	60507
77241	142513.			
300 zł nr.:	28506	45752	55140	59034
120420	123617	133617	142641	147438
157635.				
250 zł nr.:	4618	17911	38843	50361
58704	85659	87745	106680	121154
135158	157012.			123653
200 zł nr.:	2081	2925	7456	9386
9978	14638	17792	18924	20818
22250	22444	25350	26394	26793
27899	28907	31496	32588	35520
41863	43556	45989	46182	47001
49279	49926	51591	51644	53948
66359	66615	68462	72847	74806
80681	80910	83416	83459	84603
85374	89828	90160	90338	96851
97045	99380	102631	103822	104111
105808	106235	106685	108112	117378
117576	119090	119142	125145	128680
129908	131919			

2-gi dzień ciągnięcia.
60.000 zł + 40 premji po 1.000 zł nr.:

144936.				
15.000 zł nr.:	84854.			
5.000 zł nr.:	80334.			
2.000 zł nr.:	59856	65864.		
1.000 zł nr.:	98549	140409.		
500 zł nr.:	15597	28102	138057.	
400 zł nr.:	22845	53603	60088	87631
300 zł nr.:	38846	49399	61903	66470
66330	82713	89279	96342	99585
109948	115874	129359	140075	141083
147272.	250 zł nr.:	4968	22039	35651
43626	51756	77299	77904	79420
92866	111926	119308	127540	144750
152382	200 zł nr.:	6038	17607	18198
22729	22901	27980	27956	33507
34923	39342	40404	41365	44596
44015	49149	53216	62033	66262
75558	76529	78147	79598	80414
81473	83407	92883	96011	102300
103128	104838			

Zjazdy Powiatowe Stronnictwa Ludowego

ZJAZD POWIATOWY W PUŁAWACH.

W dniu 22 maja br. w osadzie Wrzełowcu odbył się Zjazd Statutowy powiatu puławskiego, na który z całego powiatu przybyli delegaci ludowcy, wypełniając szczerze salę Straży Ogniowej. Zjazd zagal prezes Tymczasowego Zarządu Powiatowego p. Koter Tomasz.

Referaty na zjeździe wygłosili pp.: K. Bagiński — ogólnopolityczny, poseł Nosek — o budżecie państwa, poseł Pac — oświatowy i organizacyjny.

W dyskusji zabierali głos pp.: Kalinowski Wacław, Kozakowski T., Kalinowski Tadeusz i inni, podnosząc cały szereg ważnych spraw dla umocnienia ruchu ludowego.

Uchwalono rezolucje o konieczności powołania rządu chłopsko-robotniczego, rozwiązania Sejmu obecnego, jako wybranego drogą fałszu i nadużyć, i rozpisania nowych wyborów.

Następnie przystąpiono do wyboru stałego Zarządu powiatowego statutowego. W powiecie jest zorganizowanych 20 Kół Stronnictwa, z których 15 dokonało wszelkich formalności, a więc zapłaciły składki członkowskie i te tylko miały prawo oficjalnego udziału w zjeździe i głosowaniu.

Na pytania zgromadzonych, jak to było w Brześciu, p. Bagiński opowiedział o zachowaniu się oficerów-dozorców, co zgromadzeni przyjęli gromkimi wyrazami oburzenia i okrzykami niemilkącymi na cześć Więźniów Brzeskich.

Przy zakończeniu zjazdu odśpiewano pieśń: „Gdy naród do boju...“

Zarząd Powiatowy Stronnictwa Ludowego ukonstytuował się w następujący sposób: Wacław Kalinowski — prezes, Teodozja Kozakówna i Bronisław Placzkowski — wiceprezesi, Mieczysław Stala — sekretarz, Aleksander Kalinowski — skarbnik, komisja rewizyjna: Koter Tomasz — prezes, Kupisz Zygmunt — wiceprezes, Ignacy Chabors — sekretarz.

ZJAZD POWIATOWY W SOKÓLCE.

W dniu 6 czerwca 1932 roku odbył się Statutowy Zjazd delegatów Stronnictwa Ludowego w Sokółce, reprezentowanych było 10 Kół Stronnictwa Ludowego.

Referat polityczny wygłosił poseł Sawicki.

Między innymi uchwalono zaufanie dla wszystkich walczących o prawo i wolność ludu pracującego.

Na pogorzelnicy wsi Laskowszczyzna, gm. Korycin, zebrano na zjeździe 17 zł 80 gr.

Wybrano Zarząd Powiatowy Stronnictwa Ludowego w następującym składzie: Bemder Jan — prezes, Wiktor Soljan i Maliszewski Marcin — wiceprezesi, Kozłowski Antoni — skarbnik, Tarnowski Zachariusz — sekretarz. Członkowie Zarządu Powiatowego: Waluk Alfons, Borys Adolf, Zylbarowicz Bronisław, Konstanciuł Szymon, Hałowieszko Kazimierz, Abramowicz Bolesław, Aciewicz Adolf, Hryniewicz Józef i Dziedziul Marcin. Komisja Rewizyjna: Paliwoda Franciszek, Horosz Michał i Tawiel Paweł.

ZJAZD POWIATOWY W GRODNIE.

Na dzień 5 czerwca 1932 r. zwołany został do Grodna Statutowy Zjazd Powiatowy Stronnictwa Ludowego. Mimo, iż Zjazd ten obejmował tylko delegatów Kół, których w powiecie jest 10, a więc ilość osób nie przekraczała 50-ciu delegatów, starostwo w Grodnie odmówiło zezwolenia „ze względów bezpieczeństwa“. Jest to sposób powszechnie używany u nas na Kresach; nie dopuszcza się do żadnych prac społecznych i politycznych.

W czasie obrad zebranych 55-ciu delegatów zjawiała się policja i okazał się pismo starosty zakazujące odbycia zjazdu, zebranie rozwiązała. — Wówczas zebrani na czele z obecnym na zjeździe posłem Sawickim udali się

na pogawędkę do piwiarni, po chwili jednak i tam zjawiała się policja i nie dopuściła do wzajemnej rozmowy zebranych tam osób, wobec czego udali się częściowo do prywatnego mieszkania, gdzie jakoś wyjątkowo policja nie dotarła.

Mimo tak niesłychanych przeszkód, zdołał poseł Sawicki przedstawić sytuację polityczną i udało się załatwić szereg spraw politycznych i organizacyjnych.

Uchwalono napiętnować zarządzenie władzy, która uniemożliwia nor-

malne i legalne prace polityczne i wezwąć chłopów do tem silniejszej organizacji Stronnictwa Ludowego.

Uchwalono wstrzymywanie się od picia wódki i palenia tytoniu, jak również przyjsię z pomocą członkom Stronnictwa, dotkniętym klęską żywiołową pożarów, na który to cel Zarząd Powiatowy złożył na ręce posła Sawickiego 15 zł 20 gr (dla pogorzelnicy wsi Laskowszczyzna, gm. Korycin).

Wybrano również Zarząd Powiatowy Stronnictwa Ludowego.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Sobota, 25 czerwca 1932.

Sobota: Prospera b. Wsch. słońca 3.16; zach. 7.59. Wschód ks. 23.46; z. 11.43. Niedziela: Jana i Pawła mm. W. sl. 3.17; zach. 7.59. Wsch. ks. 22.55; z. 12.54. Poniedziałek: Władysława. W. sl. 3.17; zach. 7.59. Wschód ks. 0.00; z. 14.06.

Zaburzenia żołądkowe i kiszkowe, napady bólów brzucha, zastoina brzuszna, ogólne pobudzenie, nerwowość, zawroty głowy, niepokojące sny, ogólne złe samopoczucie, podlegają szybko znikaniu przez stosowanie codziennie jednej szklanki naturalnej wody gorzkiej „Franciszka - Józefa“. Ządać w aptekach i drogerjach.

* **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY“** wydajemy w objętości 4 stron. Zarazem dołączamy bezpłatny dodatek „GOSPODARZ I OSADNIK“.

* **DLA NASZYCH NAJMŁODSZYCH CZYTELNIKÓW** dołączamy dziś „PRZYJACIELA MŁODZIEŻY“, bezpłatny dodatek do „Gaz. Grudz.“

Województwa centralne.

UJECIE TRZECH GROŹNYCH BANDYTÓW.

Po całonocnej obławie policja kaliska dokonała aresztowania trzech groźnych bandytów, którzy dokonali napadu na wóz pod Kaliszem — o czym donosiliśmy przed kilku dniami. — W czasie tego napadu został zabity st. strażnik Grabowski i woźnica Erlich.

Policja posiadając dokładne informacje o miejscu pobytu szajki, wkroczyła do mieszkania niejakiego Józefa Miśkiewicza przy ul. Ogrodowej 4. Dwóch bandytów, a mianowicie Miśkiewicz i Bems spali w łóżkach, a trzeci Pacholek vel Góral, który niedawno przybył do Kalisza z Ameryki, gdzie był czynnym członkiem słynnego bandydy Al Capone, czuwał. Czującego bandytę rozbrojono, poczem bandytów skuto w kajdany i osadzono w więzieniu.

W czasie śledztwa bandyci przyznali się, że są sprawcami napadu na policjanta Buczyńskiego, na ks. Żurawskiego w Izycach, który — jak wiadomo został zabity — oraz na sklepy kolonjalne w Kaliszu. W czasie przeprowadzonej rewizji policja znalazła duży materiał obciążający, jak rewolwery, zegarki itp. Bandyci staną przed sądem doraźnym.

KATASTROFA SZYBOWCA.

Podczas ćwiczebnych lotów szybowcowych w Poliechnie pod Kielcami, zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. Lotnik szybowcowy Władysław Poliński z Łodzi, straciwszy panowanie nad sterem, runął z aparatem na ziemię, doznając ciężkich ogólnych kontuzji. Szybowiec uległ zupełnemu zniszczeniu. Rannego lotnika przewieziono do szpitala w Kielcach.

NAPAD NA SZPITAL.

Przed dwoma dniami w nocy niewysiedzeni sprawcy dokonali napadu na ambulatorjum i szpital Kasy Chorych w Czeladzi koło Sosnowca. Wybito wszystkie okna. Jeden kamień, wielkości pięści, wpadł do sali szpitalnej pełnej chorych, nie trafiając, na szczęście, nikogo. Władze prowadzą śledz-

EKSCESSY ANTYŻYDOWSKIE NA ZAWODACH PŁYWACKICH.

W ubiegłą sobotę, po odbyciu się zawodów pływackich w Brześciu n/B., uczniowie tamtejszej szkoły technicznej, sprowokowani przez niewiadomych sprawców, poczęli napadać na licznie zebranych nad rzeką żydów, potracając ich i rozpędzając tłum żydowski. Wskutek powstania na tem tle różnych bójek, młodzież, zdenerwowana okrzykami, przeszła gromadnie na ul. Perca Steczkiewicza i pl. Marsz. Piłsudskiego, gdzie wybito kilka szyb. Ekscesy trwały do wieczora.

BANDYCI — SYNAMI ZAMOŻNEGO GOSPODARZA.

Do mieszkania Marji Walczak w wsi Romanówka pod Piotrkowem, przed dwoma dniami w nocy wtargnęło czterech bandytów, którzy skrepowali Walczakowej ręce, związali ją, zakneblowali usta i dokonali kradzieży 50 m. płótna, różnych przedmiotów oraz 80 zł gotówki. Zarządzona natychmiast obława dała rezultat nad wyraz nieoczekiwany. Podczas rewizji w zagrodzie zamożnego gospodarza Wojtania w wsi Ignaców znaleziono wszystkie zrabowane rzeczy. Na zasadzie powyższych dowodów rzeczowych ustalono, iż napadu rabunkowego dokonał Władysław Wojtania, jego synowie Stanisław i Józef oraz Józef Niespala. Sprawców rabunku aresztowano i przekazano do dyspozycji sędziego śledczego w Piotrkowie. Bandytom grozi sąd doraźny.

JEŻELI KOMUNISCI — TO ŻYDZI.

Żydzi w Wieluniu uprawiają ostatnio jawnie i bez skrępowań agitację komunistyczną. W dniu 14 bm. w czasie odbywającego się targu w godzinach popołudniowych, Żydzi porozwieszali po mieście transparenty komunistyczne. W wyniku śledztwa zostali ujęci 4 Żydzi, mianowicie: Margules Moszek lat 21, Lis Ieek lat 17, Szumlewicz Wolf lat 21, Szyszynia Sendel lat 21. Wszyscy pochodzą z Wielunia. Reszta zuchwałych agitatorów komunistycznych zdołała zbiec.

Małopolska.

GWALTOWNA BURZA POD LWOWEM.

W nocy z środy na czwartek szalała pod Lwowem gwałtowna burza, połączona z nawałnicą i gradobiciem. W gminie Sokolniki grad zniszczył 25 procent zasiewów.

Wskutek gwałtownej ulewy, drogi gminne w okolicy Lwowa zostały zniszczone.

MORD DLA PÓLTORA ZŁOTEGO.

W lesie gminy Majdan Sieniawski w pow. Jaworowskim zamordowany został nauczyciel języka hebrajskiego z Tarnobrodu Majer Herbstman. Morderca dokonał 25-letni Mykita Maziar, który jadąc wozem, napotkał na drodze Herbstmana. Ten ostatni prosił Mazjara o wzięcie go na wóz i zgodził się na opłatę 50 groszy. W czasie jazdy Maziar przypuszczając, że nieznanomy posiada większą gotówkę, uderzył go drągami po głowie, a następnie zarzucając sznur na szyję, udusił. Po dokonaniu zbrodni Maziar zrabował 150 zł. Maziar stanie przed sądem doraźnym.

RZUCIŁ SIĘ NA POSTERUNKOWEGO.

W Bożowicach w pow. wadowickim, w czasie przeprowadzanej w domu znanego złodzieja Czesława Chli rewizji, rzucił się on na posterunkowego Jakóba Bylicę i usiłował go rozbroić. W obronie własnej posterunkowy użył bagnetu, raniąc napastnika w piersi. Wskutek odniesionych ran Chila zmarł. Dochodzenia w toku.

NIEUDAŁA KOMBINACJA WÓJTA Z WŁAMANIEM.

Naczelnik gminy Florynka pow. Nowosądeckiego, Teodor Smalec, doniósł posterunkowi policji, że nieznanymi sprawcy dokonali włamania do urzędu gminnego i poza znajdującą się w kasie gotówką skradli cały szereg aktów.

Przeprowadzone dochodzenia dały sensacyjny rezultat. Okazało się bowiem, że włamanie zostało sfingowane przez naczelnika gminy Smaleca wspólnie z sekretarzem gminnym Walezakiem. Pod pozorem włamania bowiem usunęli akta, dotyczące się gospodarki lasami gminnymi, oraz akta wyborcze by uniemożliwić odbycie nowych, wyznaczonych już wyborów do rady gminnej. Cześć zapisków tych znaleziono w czasie rewizji w mieszkaniu sekretarza gminnego.

KSIAŻĘCA „OFERTA“.

Ks. Andrzej i Rafał Lubomirscy z Przeworska zgłosili się do sądu o otwarcie postępowania ugodowego z wierzycielami. Wartość swego majątku ks. Andrzej Lubomirski określa na 22.000.000 zł, podczas, gdy dług wynosi 5.000.000 zł. Proponuje on spłatę drobnych wierzycieli w ciągu pięciu lat w 100 proc., natomiast większe zadłużenia spłacać chce w znacznie dłuższym okresie czasu i to do wysokości 70 proc.

Należy zaznaczyć, iż owym „większym wierzycielem“ jest przeważnie Skarb Państwa.

Syn jego Rafał szacuje swój majątek na 19.000.000 zł, zaś długi wynoszą 11.000.000 zł. Również i w tym wypadku najbardziej zaangażowany jest znowu Skarb Państwa. Książę proponuje spłatę długu w 50 proc. w czasie krótszym. Sąd do obu prośb ustosunkował się przychylnie.

Kresy Wschodnie.

TRUP W POCIAGU SOWIECKIM.

Onegdaj po przybyciu na stację Niegorełoję pociągu z Moskwy, w jednym z przedziałów znaleziono jakiegoś kupca z poderżniętym gardłem. Przy zwłokach nie znaleziono żadnych dokumentów, jedynie w kieszeni znaleziono karteczki z zamówieniami na 10 pudełek kawioru krymskiego.

Śmierć kupca jest tajemnicą władz sowieckich.

WYROK ŚMIERCI W KOWLU.

Sąd doraźny w Łucku, na sesji wyjazdowej w Kowlu, skazał na karę śmierci przez powieszenie Leona Rybickiego, b. robotnika kolejowego, za zabójstwo w dniu 4 maja br. na tle zemsty osobistej obchodowego służby kolejowej Owczarka i za zamach na posterunkowego P.P. Pawliszka, który został przez Rybickiego ciężko ranny strzałem oddanym z rewolwera. Obrona skazanego wniosła do P. Prezydenta prośbę o ulaskawienie, która została odmownie załatwiona, wobec czego wyrok wykonano.

WŁAMYWACZKA WŁASCICIELKA KAMIENICY.

W Landwarowie aresztowano Annę Gajewską, służącą, zajęta u dr. Kopelmana, która okradła doszczętnie pracodawców i obrabowała kasę ogniową. Jak się okazuje, Gajewska jest znaną oszustką i włamywaczką, poszukiwaną przez urzędy śledcze w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Dąbrowie Górniczej, Katowicach, Toruniu itd. Oszustka za swoje niecne oszukańcze praktyki zdołała nabyć w Warszawie wielką kamienicę, dokąd przyjeżdża po każdym dokonaniem oszustwie.

Gajewska grasowała również w licznych uzdrowiskach.

* Do dzisiejszego numeru gazety dołączamy ulotkę reklamową Cynkowni Warszawskiej.

GROM Z JASNEGO NIEBA.

Mieszkańcy okolicy Lidy byli świadkami niezwykłego zdarzenia. W czasie pięknej pogody uderzył nagle piorun, trafiając w powracającą z pola włościankę Tomaszowiczową. Kobieta rażona padła trupem na miejscu. Na ciele zabitej piorun pozostawił ślad — drogę iskry, ciągnący się wzdłuż ciała.

Walny Zjazd „Znicza” w Krakowie

W dniach 29 i 30 czerwca br. odbędzie się w Krakowie w sali przy ul. Radziwiłłowskiej 23, Walny Zjazd Związku Młodzieży Wiejskiej, w którym wezmą udział delegaci z całego wojew. krakowskiego. Program Zjazdu przewiduje m. in. referat prof. Uni-

wersytetu Jagiellońskiego Stan. Kota na temat kultury ludowej, oraz szereg innych bardzo ważnych zagadnień młodzieżowych. Po zjeździe odbędzie się wieczornica, a w drugim dniu wycieczka do Ojcowa. Zaproszenia na zjazd wydaje Sekretariat Związku, zgłoszenia delegatów przyjmuje do dnia 28 czerwca. W drodze powrotnej Dyrekcja Kolei przyrzeka 50 proc. zniżki.

Notowania giełdowe z dnia 22-go czerwca 1932 r.

Bydło i mięso.

Table with columns for location (Warszawa, Lwów) and animal types (Woły, Stadniki) with price ranges.

Table with columns for animal types (Krowy, Jałówki, Cieleta, Swinie) and price ranges.

Wartość pieniędzy:

Table showing the value of various currencies (funt, dolar, franki, korony, guldeny, gramy) in Polish zloty.

Odpowiedzi Redakcji.

— Treść Władysław, Reczno-Poduch. Oplacił Pan Gazetę do 1. V. br.

— Kornak Jan, Biszeza. Oplacił Pan Gazetę do 1. VI. 32 r. Gazetę wysyła stale. — HERNIK JAN, kol. Brzezie. Prenumeratę ma Pan opłaconą do 1. VII. 32 r. i Gazetę stale wysyła. — Grabarz Michał, Krzezeń. Gazetę opłacił Pan do 1. VII. br. — Kowaleczyk M., Stepno-Kwiatowy. Gazetę opłacił Pan do 1. VII. br.

ZEBRANIE DZIAŁACZY ZW. ZAWODOWEGO ROLNIKÓW.

Łuków. Dnia 26 czerwca br. we wsi Walentynów gm. Gulów, odbędzie się zebranie działaczy Związku Zawodowego Rolników z południowych gmin powiatu Łukowskiego z udziałem prezesa zarządu Z.Z.R. w Łukowie p. Jagusza, który po zebraniu będzie udzielał porad prawnych.

DBAJ O KULTURĘ NARODOWĄ! Zapisz się na członka wspierającego T. S. L.

chorzy na płuca!

TYSIĄCE JUŻ WYLECZONYCH!

Zgadzacie natychmiast książki omawiające nową sztukę odżywiania, która już wielu uratowała. Może być stosowana przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania choroby, nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia ulecca chorobę.

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln Ringbahnstrasse 24, Oddz. 533

Inżynier LUDWIK WEISS. Najnowsze sposoby wyrobu win w domu z owoców, miodu i zboża.

Cena wraz z przesyłką 1.- Zł. Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakichkolwiek kosztów na konto nasze w P. K. O. POZNAŃ, nr. 200.420.

Zamówienia przysyłać należy: Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu - Pomorze.

Darmo str. browning 150 naboju U. P. 2341 strzelający z naboju do celu (bez zezwolenia) otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas zegarek ze złota francuskiego nie różniący się od prawdziwego złota 14 kar. za zł. 6.68

(zam. 60) z 101 gwarancją. wyr. do minuty z wlecznym szkłem 2 szt. 13 — lep. gat. zł. 7.68, 12, 15 ze świecącym cyferbl. i wskazówkami 8,68, 12 kryty z trzema kopertami „Remontuar” 13, 17, 19 i 25 zł. Dewizki 1, 2, 4, 5, 750 sztuk naboju 1,50 zł. — Za kosztą przesyłki płaci kupujący. Bez ryzyka! Wrazie niespodobania się zwracamy pieniądze. UWAGA: Do każdego zegarka dodajemy straszak Dz. U. P. 2341 i 50 naboju. Adresować: Fabr. zeg. „RADICAL” Warszawa, Nowy Świat 21 oddz. 4.

Darmo Brown., str. U.P. nr. 2341 (bez zezwolenia policji)

750 naboju alarm otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas li-stownie zegarek ze złota francuskiego, nie różniący się od prawdziwego złota 18-to karatowego za zł. 6,90 z 10-let. gwar. wy-regulowany do minuty 2 szt. 13.50 zł., lepszy gat. fant. 10.—, 13.—, 15.—, kryty „Ankier” z trzema kopertami, lub na rękę „Remontuar” 13, 17, 19 i 25 zł. Dewizki ze złota francuskiego 1, 2, 4, 5.—, 750 sztuk naboju 1,50 zł. — Za kosztą przesyłki płaci kupujący. Wrazie niespodobania się zwracamy pieniądze. — Adresować: Firma: „KOMERCJA” Warszawa, Dzielna 45 D.

HUMOR ZAGRANICZNY.

Bona z roku 1933.

Idziesz na wycieczkę czy jedziesz na wakacje

pamiętaj

że tylko wtenczas znajdziesz miłą chwilę rozrywki, gdy zabierzesz ze sobą

„Echo Świata” nr. 13-ty już wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i miejscach sprzedaży gazet.

Cena numeru tylko 35 groszy. Abonament kwartalny 75 groszy.

Prenumerata: „Gazeta Grudziądzka” wychodzi trzy razy tygodniowo: na wtorek, czwartek i sobotę. Przedpłata wynosi 2 Polscy na pocztę miesięcznie 1,30 zł, kwartalnie 3,89 zł, w Grudziądzu 3,30 zł. Pod opaską 4.— zł kwartalnie. Kwartalnie: we Francji i Belgii 20 franków, w Niemczech 4,10 Rmk. w Szwajcarii 5 franków, w Czechosłowacji równowartość 1 dolara, w Ameryce i w Kanadzie 1 dolar. Ogłoszenia: „Gazeta Grudziądzka” wychodzi w 3-ch wydaniach: I. (Pomorze), II. (b. zabór rosyjski, Małopolska, zagranica), III. (Poznańskie, G. Śląsk). Strona liczy na szerokość 4 łamy tekstowe po 62 mm, poza tekstem 8 łamów po 80 mm. W jednym dowolnym wydaniu: wiersz mm: w zwyczajnych 20,20 zł, w nadesłanem 0,70 zł, w tekście 1,20 zł.

W dwóch dowolnych wydaniach ceny dwa razy wyższe jak w jednym. W całym nakładzie (wszystkie trzy wydania) wiersz mm: w zwyczajnych 0,50 zł, w nadesłanem 1,50 zł, w tekście 3,00 zł, na 1-szej stronie 4 00 zł. Ogłoszenia drobne: W wydaniu ogólnem słowo 0,20 zł, słowa tłustym drukiem podwójnie. Ogłoszeń drobnych niżej 2,00 zł. nie przyjmuje się. Ogłoszenia drobne umieszczają się tylko za gotówką zgóry. Uwagi ogólne: Za zastrzeżone miejsce dolicza się 20%. za układ tabelaryczny 80%. Nekrologi do 50 mm 25%. Dla poszukujących pracy bezpłatnie. W zleceniach należy podać koniecznie wydanie, w którym ogłoszenia ma się pojawić. Drobne omiły, zmieniające zasadniczego sensu, nie uprawniają ogłaszającego do żądania bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Do numeru niedzielnego (z datą sobota w nagłówku), przyjmuje się ogłoszenia do środy rana. Ogłoszenia w miejscach zastrzeżonych zamieszczają się w miarę miejsca, bez gwarancji i tylko wtedy, gdy zostanie zapłacony dodatek 20%. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Usadnienie reklamacje uwzględnia się do dni 8-miu. Adres: „Gazeta Grudziądzka”, Tuszewo, powiat Grudziądz (Pomorze). Telefon nr. 811 i 812. Konto P. K. O. Poznań nr. 200.420. Założyciel i wydawca Wiktor Kulerski. Redaktor odpowiedzialny: Jan Kujawski, Grudziądz, Droga Łąkowa 78. Drukiem „Zakł. Graficznych i Wydawniczych Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu, w Puszwowie.

100 mórg ziemi jeździennie-tytniej, w tem 30 mrg. dwukośnej łąki z nieprzebrany m torfem, zabudowania, inwentarz żywy i martwy kompletny, z całym inwem. i małym deputatem. Położone 1 km. od wsi kościelnej, 3 km. od miasta gimnazjalnego, z mleka i torfu można zrobić duży kapitał, cena 12.000 zł wpłata 5-6.000 zł., reszta na lata. Zgłoszenia uprasza z dołączeniem znaczka Ossowski Starogard, ul. Chojnicka 71.

Ożenek dla kawalera, lat 25-30, z gotówką 2 4 000 zł w gospodarstwo 50 mrg. pszennej z ziemi, zabudowania murowane i klasy, kompletny żywy i martwy inwentarz. Zgłoszenia uprasza Ossowski, Starogard, ul. Chojnicka 71.

Advertisement for 'KOWALSKINA' (KOWALSKINA) with text 'PROSEK OD BÓLU GŁOWY IŁA DOKŁADNY' and 'USUNA NĄSILNIE BÓLE GŁOWY'.

Kawaler lat 36. rzymsk.-katol. pomorzanin, kierownik szkoły, oficer rezerwy, wójt i sołtys zapozna panią do lat 28 z dobrej rodziny rzymsko-katol. religijną, wykształconą z odpowiednim majątkiem, celem zawarcia związku małżeńskiego. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Na destynie fotografii, którą się zwraca. Sprawę traktuje się dyskretnie. Stanisław Dąbrowski kierownik szkoły Rudak, powiat Toruń II.

Ziola Lecznice według przepisów sławnych lekarzy, przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, wątroby, nerek pęcherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi, etc. Zgadzacie bezpłatnie broszury pouczające — Adres: Liszki - Apteka.

Chcesz tanio nabyć instrumenty muzyczne zegarki, żądaj bogato ilustrowany cennik który wysyła darmo — Najstarszy w Polsce dom muzyczny Ignacy Cypres, Kraków, Szewska 13 G. G.

Najtańsze źródło stynnych na cały świat kos do sieczenia, oraz wysyła katalog wysyła darmo — Poznański Dom Wyszukowy, Poznań, Wały Królowej Jadwigi 11.

Dla chętnych pracy niema bezrobocia. Każdy może kilkaset złotych miesięcznie zarobić sprzedając nasze sezonowe artykuły gumowe, jak fartuszki, obrusy, czepki kąpielowe, paski damskie i męskie i t p — Artykuły bardzo pokapne. Żądajcie prospektów. Firma: KRAL i FESSER, Katowice, Kochanowskiego 4.

22 osady 40-60 morgowe pod Poznańem dobre ziemi, zdrowe przy szosie i dworcu kolejowym z budynkami przy zalicze 40% natychmiast sprzedaje Koncesjonowane biuro parcelacyjne w Poznaniu Paweł Kulesza Jasna 16 tel. 8125.

Parcelacja 3 osady zabudowane drewnianej ziemi powiat Środa, 6 osad zabudowanych powiat Rawicz zaraz na sprzedaż, wpłaty 30 do 40%. Wiadomość Koncesjonowane Biuro parcelacyjne w Poznaniu Paweł Kulesza Jasna 16 lub przedstawiciel Leszno Kosciańska 83.

Ogłaszajcie w Gaz. Grudziądzkiej

Advertisement for 'PRAKTYCZNE PRZEPISY' (Practical Recipes) by Róża Makarewiczowa, including recipes for confectionery and soups.

Cena wraz z przesyłką 4.30 Zł. Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakichkolwiek kosztów na konto nasze w P. K. O. POZNAŃ nr. 200.420. Zamówienia przysyłać należy: Zakłady Graficzne i Wydawnicze Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu — Pomorze.